TURKEY RIGHTS MONITOR

Uitgave 334 | Datum 9-15 november

Als mensenrechtenorganisatie volgen wij mensenrechtenschendingen in Turkije nauwlettend. In het kader van dit werk publiceren wij wekelijks een bulletin waarin de mensenrechtenschendingen van de voorbije week worden gedocumenteerd. Daarnaast delen wij regelmatig actuele statistieken en per categorie gerangschikte bronnen over deze zaken. Het Turkey Rights Monitor-rapport wordt al 334 opeenvolgende weken gepubliceerd en gedeeld met instellingen, organisaties en andere betrokkenen op het gebied van mensenrechten. Actuele informatie en statistieken vindt u op onze website: https://turkeyrightsmonitor.com/

WILLEKEURIGE DETENTIE EN ARRESTATIE

Gedurende de week gelastten aanklagers de aanhouding van minstens 52 mensen wegens vermeende banden met de Gülenbeweging. In oktober 2020 stelde de VN-Werkgroep inzake Willekeurige Detentie in een advies dat wijdverbreide of systematische gevangenzetting van mensen met vermeende banden met de beweging mogelijk neerkomt op misdrijven tegen de menselijkheid. Solidarity with OTHERS houdt sinds de mislukte staatsgreep van juli 2016 een gedetailleerde databank bij van dergelijke grootschalige aanhoudingen.

9 november: De politie heeft 23 mensen in İzmir aangehouden in een onderzoek naar vermeende banden met een linkse organisatie; ook werden panden in Istanbul doorzocht. Onderzoekers zouden onder meer deelname aan een herdenkingsbijeenkomst als aanwijzing hebben gebruikt.

10 november: De politie heeft Yonca Verdioğlu Şık, de echtgenote van oppositieparlementariër Ahmet Şık, aangehouden voor verhoor in een spionageonderzoek en haar dezelfde dag vrijgelaten; de partij van haar echtgenoot stelde dat zijn familie werd geviseerd.

10–13 november: De politie heeft elf mensen aangehouden in onderzoeken naar vermeende banden met de Gülenbeweging, onder wie vijf die hulp zouden hebben verleend aan families van gevangenen; tijdens een afzonderlijke operatie werden nog eens 29 mensen aangehouden in 14 provincies.

GEDWONGEN VERDWIJNINGEN

Er is nog geen nieuws over Yusuf Bilge Tunç, een voormalig overheidsmedewerker die tijdens de noodtoestand van 2016 tot 2018 bij decreet werd ontslagen en sinds 6 augustus 2019 vermist is. Zijn zaak maakt deel uit van een reeks vermoedelijke gedwongen verdwijningen van regeringscritici sinds 2016.

VRIJHEID VAN VERGADERING EN VERENIGING

13 november: Werknemers die bij staalfabriek HABAŞ protesteerden tegen beperkingen op mobiele telefoons na de dodelijke explosie van 9 november, zijn aangehouden; de berichtgeving noemde uiteenlopende aantallen, van minstens negen tot bijna twintig personen.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING EN MEDIA

9 november: De politie heeft journalist İdris Yılmaz verhoord over berichten op sociale media over een corruptieonderzoek; het betreffende bericht dateerde van 6 november.

10 november: In een nieuwe fase van het onderzoek dat tot de overname van Halk TV had geleid, werden volgens de berichtgeving zeven personen aangehouden of als

verdachte aangemerkt; één van hen zat al vast, waardoor het aantal nieuwe aanhoudingen onduidelijk bleef.

11 november: Een rechtbank in Istanbul heeft de toegang tot een artikel van 2 november over beschuldigingen rond een beleggingsfonds geblokkeerd, onder verwijzing naar de nationale veiligheid.

12 november: Turkse rechtbanken hebben twee journalisten voorwaardelijke gevangenisstraffen opgelegd en voor twee anderen huisarrest bevolen in afzonderlijke procedures over hun journalistieke werk.

12 november: Een rechtbank heeft de journalisten Ahmet Erkan Yiğitsözlü en Tuba Demir en accountant Servet Topuz in voorlopige hechtenis genomen omdat autoriteiten inkomsten uit YouTube-advertenties en Patreon in verband brachten met vermeende financiële banden met de Gülenbeweging; de betrokkenen betwistten de beschuldigingen.

ONAFHANKELIJKHEID VAN DE RECHTERLIJKE MACHT EN RECHTSSTAAT

9 november: Een rechtbank in Istanbul heeft de voorlopige hechtenis bevolen van Muhammet Erişen, vicevoorzitter van de Turkse bankentoezichthouder, en bankdirecteur Murat Yönaç in een onderzoek naar vermeende manipulatie van beleggingsfondsen en aandelenkoersen; over de beschuldigingen was nog geen uitspraak gedaan.

12 november: Een rechtbank heeft Mehmet Pehlivan, de advocaat van de burgemeester van Istanbul, en zeven andere verdachten vrijgelaten tijdens een corruptieproces rond gemeentelijke functionarissen; de zaak liep door.

13 november: Een hof van beroep in Istanbul heeft een bezwaar tegen de voortgezette detentie van Osman Kavala afgewezen, ondanks bindende uitspraken van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens waarin om zijn vrijlating werd gevraagd.

GEVANGENISOMSTANDIGHEDEN

10 november: Advocatenorganisaties hebben gemeld dat gevangeniscommissies in 2026 de voorwaardelijke vrijlating van minstens 116 gedetineerden hebben uitgesteld, wat vragen oproept over de transparantie van deze beoordelingen; het aantal betreft meerdere maanden, niet alleen deze week.

13 november: Gedetineerden in gevangenis nr. 2 in Adana hebben ongeveer veertig vermoedelijke gevallen van tuberculose en onvoldoende medische zorg en infectiepreventie gemeld; de diagnoses en het aantal gevallen zijn niet onafhankelijk bevestigd.

VROUWENRECHTEN

14 november: Vrouwenrechtenactivisten zijn van Karaköy naar Eminönü in Istanbul gelopen om grondig onderzoek naar vrouwenmoorden en verdachte sterfgevallen en krachtigere maatregelen tegen straffeloosheid te eisen.

GENDERRECHTEN

11 november: Een rechtbank heeft drie leden van de raad van toezicht van de lhbti+-organisatie Kaos GL vrijgelaten tijdens een proces tegen vertegenwoordigers van de vereniging; andere verdachten bleven vastzitten.

12 november: In een aanklacht is tot acht jaar gevangenisstraf tegen journalist Tuğba Tekerek geëist wegens een eerder gepubliceerd artikel en een bericht op Instagram; de precieze datum van indiening is niet vastgesteld.

12 november: Het Openbaar Ministerie heeft de ontbinding van de vereniging HEVİ LGBTİ+ geëist en vijf oprichters beschuldigd in verband met haar activiteiten; de exacte datum van indiening kon niet worden vastgesteld.